

CASP 2024

Ljósaseríur

Lokaskýrsla

EFNISYFIRLIT

Skrá yfir skammstafanir	III
Samantekt	IV

I. HLUTI

Yfirlit yfir starfsemina	2
Markaðseftirlitsyfirvöld sem taka þátt.....	2
Umfang vöru	2
Prófunarviðmiðanir.....	3
Sýnataka og prófun	5
Sýnadreifing	5
Prófunarferli	5
Niðurstöður	6
Yfirlit yfir niðurstöður prófana og helstu niðurstöður	6
Ítarlegar prófunarniðurstöður.....	7
Ályktanir um prófunarniðurstöður	8
Áhættumat og ráðstafanir til úrbóta	8
Niðurstöður áhættumats	8
Ráðstafanir til úrbóta	9
Niðurstöður og tilmæli.....	10
Niðurstöður.....	10
Tillögur til hagsmunaaðila.....	10

HLUTI II

Hvað er CASP?.....	12
Vinnuáætlun fyrir vörusértækar aðgerðir.....	13
Ferli og verkfæri vörusértækra aðgerða.....	14

Skrá yfir skammstafanir

CASP	Samræmd starfsemi um öryggi vöru (CASP)
DG JUST	Stjórnarsvið réttinda og neytendamála
EC	Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins
EFTA	Fríverslunarsamtök Evrópu
EN	Evrópustaðall
ESB	Evrópusambandið
GPSR	Almenn reglugerð um öryggi vöru 2023/988
IM	Millifundur
KoM	Gangsetningarfundur
LED	Ljósdióða
LVD	2014/35/ESB Lágspennutílskipunin
MSA	Markaðseftirlitsyfirvald
PSA	Sértækar aðgerðir sem tengjast tilteknum vörum

Samantekt

Markmið

Meginmarkmið verkefnisins um samræmda starfsemi varðandi öryggi vara (CASP) er að vernda heilsu og öryggi evrópskra neytenda með því að styðja innlend yfirvöld frá ESB/EFTA-ríkjum sem bera ábyrgð á markaðseftirliti (MSA)

til að samræma starfsemi sína betur. Markaðsyfirvöld taka þátt í sameiginlegri sýnatöku, prófun og áhættumati á tilteknum vörum meðan á CASP-verkefninu stendur.

Umfang vöru

Verkefnið fjallaði um ljósakeðjur sem falla undir LVD og eru tengdar við venjulega innstungu. Það felur í sér bæði

hefðbundnar og innsiglaðar ljósakeðjur (reipljós).

Helstu prófunarviðmiðanir og niðurstöður

Verkefnið beindist að því að prófa ljósakeðjur með og án stjórneininga samkvæmt stöðlunum EN 60598:2015 og

EN 61347-2-11, eða EN 61347-2-13:2014+A1:2017 fyrir ljós með stjórneiningum.

Í heildina uppfylltu 42 úrtök (48%) ekki a.m.k. eina af prófunarkröfunum. Athuganir á merkingum – viðvörðunum, merkingum og leiðbeiningum – sem MSA framkvæmdi, sýndu að 41 (53%) af 87 sýnum uppfylltu ekki kröfurnar. Hin 48 úrtökin (55%) sem eftir stóðu uppfylltu ekki að minnsta kosti eina af kröfunum.

Niðurstöður

Tilkynningar í Öryggisgáttinni fyrir ljósakeðjur, aðallega tengdar ofhitnun, eiga sér langa sögu. Hinsvegar tengdust helstu öryggismálin í þessari starfsemi útsetningu fyrir

lifandi hlutum. Fyrir starfsemina gáfu markaðsyfirvöld út sjö tilkynningar í Öryggisgáttinni fyrir þær vörur sem valda alvarlegri hættu fyrir neytendur¹.

Lykiltillögur til hagsmunaaðila

Fyrir neytendur

- ▶ Ef ljósakeðjan er skemmd skal farga henni tafarlaust til að forðast rafstuð;
- ▶ Ef mögulegt er skal athuga hvort varan hafi tengiliðaupplýsingar framleiðanda eða innflytjanda, CE-merkingu, öryggisviðvaranir og önnur auðkenni;
- ▶ Fylgið alltaf leiðbeiningunum um notkun stjórneiningarinnar (innandyra/utandyra).

Fyrir rekstraraðila

- ▶ Gakktu úr skugga um að varan þín sé með öryggisviðvörðun og uppfylli staðla. Það ætti ekki að vera neinn vafi á samræmi vörunnar sem þú ert að afhenda.

Fyrir staðlastofnanir

- ▶ Staðallinn þarf að setja kröfur um lesanleika viðvarana;
- ▶ Ef varan á að vera skorin af neytandanum, ætti sá hluti sem á að skera að vera lágspennu og hannaður með öryggi í huga.

¹ Til 01.04.2025 (meðtalinn).

I. hluti

Yfirlit yfir starfsemina

Markaðseftirlitsyfirvöld sem taka þátt

		Land	MSA
1		Króatía	Ríkiseftirlitið
2		Tékkland	Tékkneska viðskiptaeftirlitsstofnunin ²
3		Þýskaland	Héraðsráð Tübingen
4		Ungverjaland	Dómsmálaráðuneytið, neytendaverndar- og markaðseftirlitsráðuneytið ²
5		Írland	Samkeppnis- og neytendaverndarráð
6		Ítalía	Viðskiptaráð Venezia Rovigo ²
			Viðskiptaráð Reggio Calabria ²
			Viðskiptaráð Milánó Monza Brianza Lodi
7		Litháen	Neytendaréttindastofnun ríkisins
8		Malta	Samkeppnis- og neytendamálastofnun Möltu
9		Pólland	Samkeppnis- og neytendaverndarstofa
10		Slóvakía	Slóvakísk viðskiptaskoðun
11		Svíþjóð	Raföryggiseftirlit Svíþjóðar

Umfang vöru

Hefðbundnar ljósakeðjur, knúnar rafmagni, með innbyggðum perum og LED-perum, bjóða upp á þægilega og skilvirka lýsingarlausn fyrir ýmsar aðstæður (inni eða utandyra), viðburði og tímabil (t.d. sumar, árshátíð). Ljósakeðjurnar eru hannaðar til að vera einfaldlega stungið í samband til að nota. Að auki eykur fagurfræðilegt aðdráttarafl keðjanna, sem eru fáanlegar í ýmsum stílum og litum, á vinsældir þeirra til að skapa stemningu og skreyta.

Á árunum 2020 til 2024 voru gefnar út 309 tilkynningar til Safety Gate-gáttarinnar vegna ljósakeðja. Helstu öryggisáhættur sem tengjast raflosti, eldi og brunasárum.

² Markaðsyfirvöld geta tekið þátt í CASP-verkefninu með prófunum eingöngu. Þau taka þá þátt í prófunarferlinu en taka ekki þátt í umræðum og ákvarðanatöku og taka ekki þátt í fundum starfseminnar.

Tafla 1. Umfang vöru

	Undirflokkur vöru	Mynd	Lýsing
Innan umfangs	Hefðbundnar ljósakeðjur sem ganga fyrir rafmagni (perur sem hægt er að ýta inn eða innbyggðar LED-perur)		Ljósapera sem samanstendur af samstæðu af raðtengdum ljósaperum, samsíða tengdum ljósaperum eða rað-/samsíða tengdum ljósaperum og samtengdum einangruðum leiðurum.
	Ljósaseríur knúnar af rafmagni (innsiglaðar ljósakeðjur)		Ljósakeðja með óskiptanlegum ljósgjöfum sem inni í stífri eða sveigjanlegu einangrandi, gegnsæju röri, þétuðu í endunum, með eða án samskeyta.
Utan umfang	Ljósakeðjur sem eru ekki háðar rafmagnsinnstungum, þ.e. falla ekki undir LVD ³		Ljósakeðjur sem ekki eru knúnar rafmagni, svo sem rafhlöðuknúin ljósasería og sólarorkuknúin ljósakeðjur fyrir útveru. Þessi flokkur var ekki tekinn með í umfangið þar sem rafstuð er ekki hætta og ofhitnun er óalgeng. Að auki voru tenglar, öryggi og millistykki sem fylgdu vörunum ekki talin vera innan prófunarsviðs.

Prófunarviðmiðanir

Reglugerðarrámminn fyrir lýsingarkeðjur leggur áherslu á ákvæði um lágspennubreytileika (LVD). Heildarprófunaráætlunin er skráð í töflu 2.

³ Tilskipun Evrópupingsins og ráðsins 2014/35/ESB frá 26. febrúar 2014 um samræmingu laga aðildarríkjanna varðandi aðgengi á markaði fyrir raftæki sem eru hönnuð til notkunar innan ákveðinna spennumarka (endurútgefin). Texti sem varðar EES.

Tafla 2: Prófunaráætlun fyrir hefðbundnar ljósakeðjur (EN 60598-2-20:2015) og innsiglaðar ljósakeðjur (EN 60598-2-21:2015)

Staðlar EN 60598-2-20:2015 & EN 60598-2-21:2015		
Ákvæði	Kröfur	Athugasemdir
20/21.5	Flokkun ljósa, ásamt 20.6: Merking, til að tryggja að allar nauðsynlegar upplýsingar séu til staðar og í samræmi við það (Athugið: 20.6 inniheldur kröfur um umbúðir og leiðbeiningar)	
20/21.7	Smíði	Innan þessarar greinar fjallar undirgrein 20/21.7.8 um stjórneiningar. Ef slíkar einingar eru til, og ekki eru allar einingar með þær, þá þarf „rafeindastýringar“ að uppfylla EN 61347-2-11 og „LED-drif“ að uppfylla EN 61347-2-13. Þar sem á við eru ráðlögð prófunarákvæði þessara staðla aðgreind fyrir neðan þennan lista.
20/21.11	Ytri og innri raflagnir	
20/21.12	Vörn gegn raflosti	
20/21.13	Efnafræðileg próf (vegna hita)	Aðeins efnafræðileg próf. Þolprófanir sleppt fyrir þessa PSA.
20/21.14	Þol gegn föstum hlutum og raka	Rykprófanir skipta ekki máli fyrir þessa PSA-úttekt. Rakamælingar sem eiga við um lýsingu sem ætluð er til notkunar utandyra.
20/21.15	Einangrunarviðnám og rafstyrkur	
20/21.16	Þol gegn hita og eldi	Rakningarprófum sleppt fyrir þessa úttekt PSA.

Tafla 3: Viðbótarprófunaráætlun fyrir hefðbundnar og innsiglaðar ljósakeðjur með stjórneiningu

Staðlar EN 61347-2-11 eða EN 61347-2-13:2014+A1:2017 (eftir því sem við á)

Athugið: Þessum stöðlum skal aðeins beita að því marki sem þeir innihalda viðbótarkröfur, ekki til að endurtaka neitt sem þegar hefur verið prófað samkvæmt EN 60598-2-20 eða EN 60598-2-21.

Ákvæði	Kröfur	Athugasemdir
8	Vörn gegn óviljandi snertingu við spennuhafa hluti	Fyrir flestar ljósakeðjur er þetta þegar tekið fyrir í 20.12 í EN 60598-2-20 (eða 20.12 í EN 60598-2-21).
12	Rafhrunspól	Fyrir flestar ljósakeðjur er þegar fjallað um þetta í 20.15 í EN 60598-2-20 (eða 21.15 í EN 60598-2-21).
14	Bilunarskilyrði	

Athugið: Númerasetning síðari ákvæða er mismunandi eftir stöðlunum tveimur, því viðbótarákvæði 15 er til staðar í EN 61347-2-13, en titlar ákvæðanna eru þeir sömu.

15/16	Smíði	
16/17	Skriðfjarlægð og heimildir	
18/19	Þol gegn hita og eldi	Aðeins fyrir hluta innan stýrieininga sem hafa ekki þegar verið prófaðir samkvæmt 20.16 í EN 60598-2-20 (eða 21.16 í EN 60598-2-21). Rakningarprófum sleppt fyrir þessa úttekt PSA.

Sýnataka og prófun

Sýnadreifing

Sýnatökuferlið var framkvæmt af markaðseftirlitsstofnunum byggt á dreifingu sýna sem samþykkt var á millifundinum. Alls voru 87 sýni tekin af MSA bæði á netinu og í verslunum.

Vegna tímasetningar sýnatökuferlisins áttu nokkur MSA í erfiðleikum með að safna sýnum um sumar. Ef sýnataka hefði verið tekin að vetri til hefðu niðurstöðurnar hugsanlega verið aðrar. Framboð á vörum á markaði er árstíðabundið og hefur líklega haft áhrif á árangur starfseminnar.

Prófunarferli

Prófunarstofa fyrir þessa starfsemi var valin með útboðsferli. Útboðslýsingarnar voru sendar til 81 rannsóknarstofa í ESB/EES sem höfðu verið auðkenndar í kjölfar áætlunar verkefnishópsins um þátttöku í rannsóknarstofum. Hver

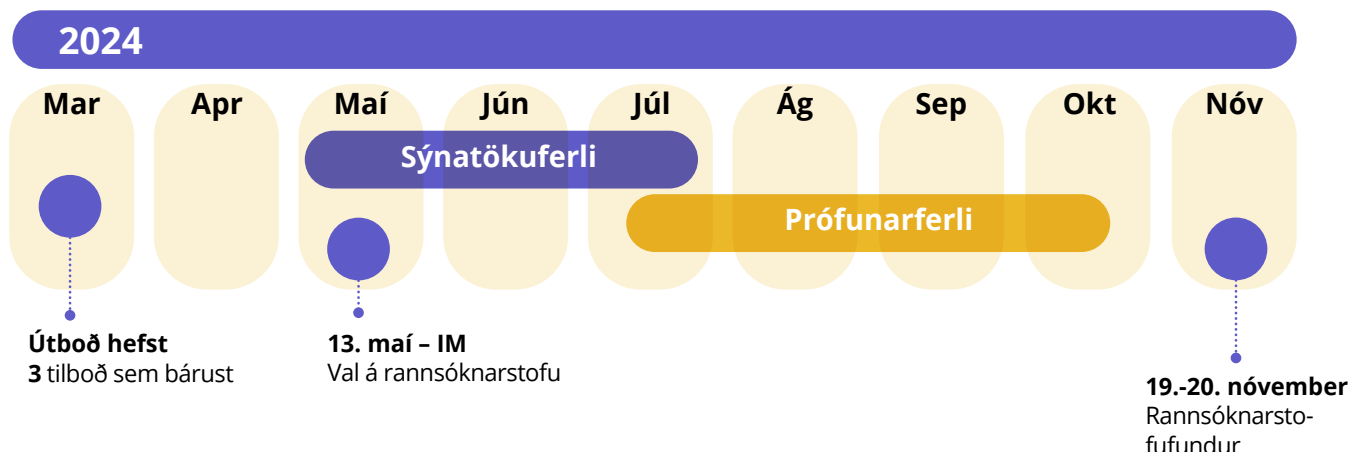
rannsóknarstofa var beðin um að leggja fram tilboð ásamt ítarlegum upplýsingum um verðlagningu og staðfestingu á vottun, viðeigandi reynslu sérfræðinganna og sniðmátum fyrir prófunarskýrslur.

Tíu rannsóknarstofur skiluðu inn tilboði innan tiltekins tímaramma. Á grundvelli heildstæðni og samkeppnishæfni tilboðanna voru þrjár rannsóknarstofur forvaldar og þeim boðið í viðtal til að ræða tilboð sín frekar. Á millifundinum var markaðseftirlitsyfirvöldum (MSA) kynnt samannburðargreiningar á tæknilegum gæðum og fjárhagslegum

þáttum tilboða frá rannsóknarstofunum. MSA völdu rannsóknarstofuna sem hlaut hæsta stigafjöldann með til-
liti til tæknilegra gæða og fjárhagslegrar samkeppnishæfi.

Eftir val á rannsóknarstofu fengu MSA tvo mánuði til að safna sýnunum og senda þau á rannsóknarstofuna.

Mynd 1: Tímalína ferlis við úrtök og prófanir

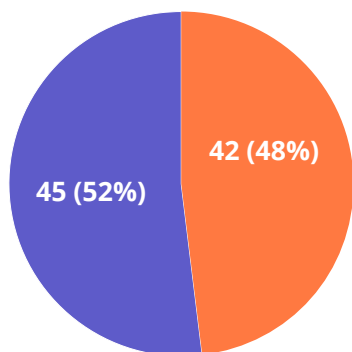
Niðurstöður

Yfirlit yfir niðurstöður prófana og helstu niðurstöður

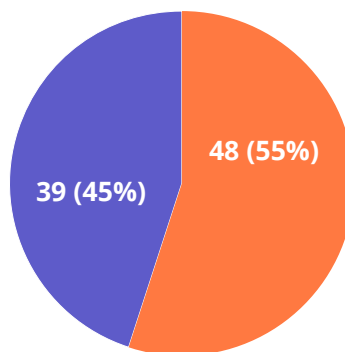
Af þeim 87 sýnum sem prófuð voru uppfylltu 42 (48%) ekki a.m.k. eina af kröfunum í prófunaráætluninni, eins og kemur fram í mynd 2. Alls uppfylltu 29 sýni ekki kröfur ákvæðis 20.11 um ytri og innri raflagnir.

Ef við lítum bæði á prófanir framkvæmdar af rannsóknarstofu og viðvaranir, merkingar og leiðbeiningar sem MSA framkvæmdu, uppfylltu alls 48 sýni (55%) ekki að minnsta kosti eina af kröfunum, sjá mynd 3.

Mynd 2: Niðurstöður úr prófun að undanskildum athugunum á viðvörðunum, merkingum og leiðbeiningum (N=87)

Mynd 3: Niðurstöður úr prófun að undanskildum athugunum á viðvörðunum, merkingum og leiðbeiningum (N=87)

■ Uppfyllti ekki kröfur

■ Uppfyllti kröfur

Þegar aðeins var litið til viðvarana, merkinga og leiðbeininga komust eftirlitsstofnanir að því að 41 sýni (53%) af 87 uppfylltu ekki þessar kröfur. Helstu ástæður fyrir því að ekki var farið að kröfum voru vandamál með nafn og heimilisfang framleiðanda/innflytjanda (15 sýni),

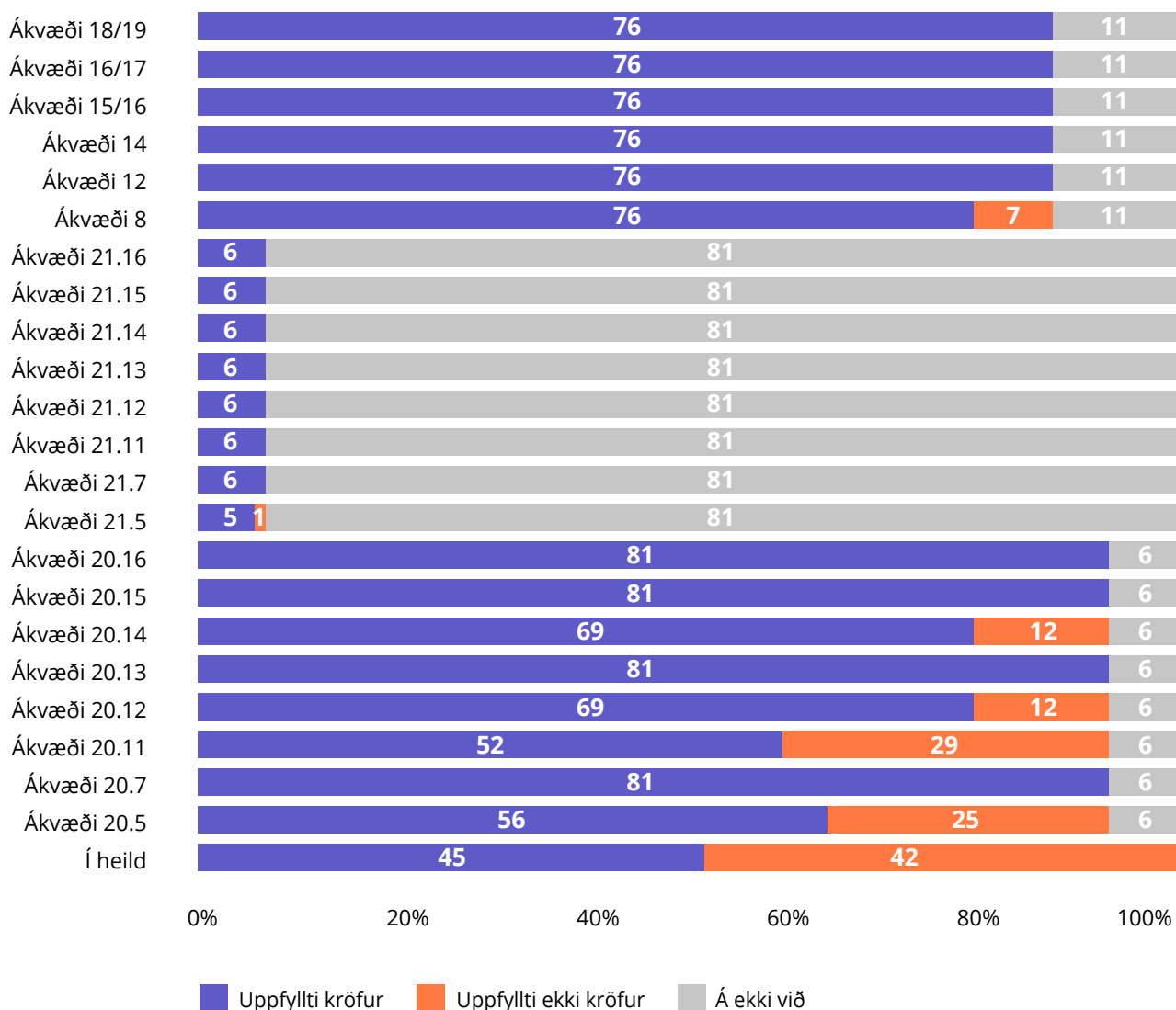
viðvaranir um raflost ef lampar eru bilaðir (15 sýni), viðvaranir um að tengjast rafmagni á meðan varan er í umbúðunum (11 sýni) og upplýsingar um spennu í keðjunni sjálfri (9 sýni).

Ítarlegar prófunarniðurstöður

Ef litið er á niðurstöður fyrir staðal **EN 60598-2-20:2015** var ákvæðið þar sem sérstaklega mikill fjöldi bilana kom fram 20.11: Ytri og innri raflögn og 20.5: Flokkun ljósa,

eins og sýnt er hér að neðan. Ákvæði staðalsins áttu ekki við um 6 vörur.

Mynd 4: Prófunarniðurstöður fyrir hvert ákvæði

Að auki uppfylltu 12 sýni ekki kröfur ákvæðis 20.12: Þol gegn föstum hlutum og raka og 20.14: Vörn gegn raflosti í nokkrum vörum kom í ljós að lakkið sem notað var til einangrunar var ekki öruggt, þar sem það getur skemmst og gert vöruna óvarða gegn skammhlaupi. Öll sýni uppfylltu kröfur ákvæðis 20.16: Þol gegn hita og eldi Rannsóknarstofan sagði að þeirra reynsla væri sú að þetta væri sjaldgæft.

Samkvæmt staðli **EN 60598-2-21:2015** uppfyllti aðeins ein vara ekki prófunarkröfurnar, sérstaklega ákvæði 21.5 um flokkun ljósabúnaðar – sem á að tryggja að allar nauðsynlegar upplýsingar séu til staðar og í samræmi við þær. Í **EN 61347-2-11** uppfylltu 7 sýni ekki kröfur ákvæðis 8: Vörn gegn óvart snertingu við spennuhafa hluta.

Ályktanir um prófunarniðurstöður

Bætt tækni og efni

Ljósakeðjur eiga langa sögu um bilanir í Öryggisgáttinni. Margar þeirra tengjast ofhitnun. Þetta hefur í för með sér hættu á eldsvoða og bráðnun plasts, sem getur berskjaldað spennuhafandi rafmagnshluta. Hins vegar hefur tæknin þróast gríðarlega á undanförunum árum. Þó að eldri sett notuðu litlar, skiptanlegar glóperur, voru næstum öll sýni sem prófuð voru í þessari athöfn með óskiptanlegum LED-perum.

Helstu öryggisvandamál neytenda

Helstu bilanirnar tengdust viðnámi gegn föstum hlutum og vörn gegn raka og raflosti. **Aðgangur að spennuhafandi hlutum** og hætta á raflosti stafar af lélegri smíði stjórnkassanna.

- Sum sett gáfu til kynna að þau hentuðu til notkunar utandyra en reyndust svo ekki vatnsheld. Þessi **ófullnægjandi vernd** spennuhafahluta gegn vatnsinnstreymi getur valdið raflosti ef tækið er meðhöndlað þegar það er tengt við rafmagn. Hægt er að skera ákveðin innsiglið sett á tilgreindum stöðum. Hins vegar, í einu tilviki, þegar skurður var gerður, varð raflögn sýnileg.

LED-ljós virka við mun lægra hitastig en glóperur, sem leiðir til þess að engin hitatengd bilun verður við þessa virkni. Þetta sýnir fram á verulega aukningu í öryggi neytenda. Öll sýnin uppfylltu kröfur um glóðvírs- og kúluprýstingsprófanir, sem bendir til almennrar bættra gæða plasts sem notað er í ljósakeðjur.

- Raflögn undirmeðallagi** – afar lítil þversniðsflatar-mál – sáust í sumum sýnum, sem getur leitt til tveggja hugsanlegra vandamála: 1) ófullnægjandi straumflutningsgeta og 2) ófullnægjandi vélrænn styrkur. Fyrsta málið er ekki stórt áhyggjuefni, þar sem þetta eru tæki sem nota lítið afl og þurfa lágmarks straum. Hins vegar er annað málið mikilvægt: ef raflögnin í aðal-spennuhlutanum bilar getur það berskjaldað spennuhafa hluta. Í einu sýninu var raflögnin svo þunn að hún slitnaði við prófun á snúrufestingum.

Áhættumat og ráðstafanir til úrbóta

Niðurstöður áhættumats

Ljósakeðjur má aðeins setja á markað ef þær uppfylla öryggiskröfurnar sem settar eru fram í lágspennutilskipuninni (LVD). Þegar metið er hvort vara feli í sér áhættu skal virða 26. grein um tilkynningu um hættulegar vörur í Skynditilkynningakerfinu⁴.

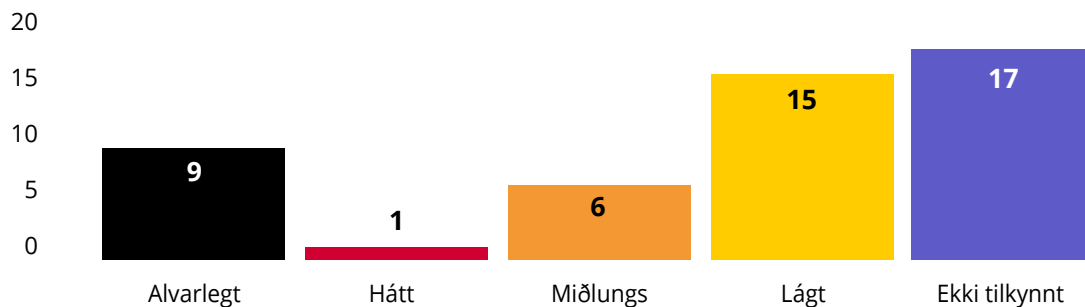
Í heild uppfylltu 48 sýni (55%) ekki kröfur. Alls stóðust 42 sýni (48%) ekki kröfur rannsóknastofunnar og 41 (53%) uppfylltu ekki kröfur um merkingar (varðandi viðvaranir, merkingar og leiðbeiningar).

- Níu sýni voru metin sem alvarleg áhætta og eitt sem mikil áhætta. Sex voru merkt sem miðlungs áhætta og 15 sem lítil áhætta;
- Vörur sem uppfylltu prófunarkröfur en ekki merkingarkröfur eru tilkynntar undir merkinu „Formleg brot á reglufylgni“.

Mynd 5 sýnir áhættustig þeirra sýna sem uppfylltu ekki kröfur.

⁴ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2019/1020/EB frá 20. júní 2019 um markaðseftirlit og samræmi vara

Mynd 5: Áhættustig sýna sem ekki uppfylltu kröfurnar

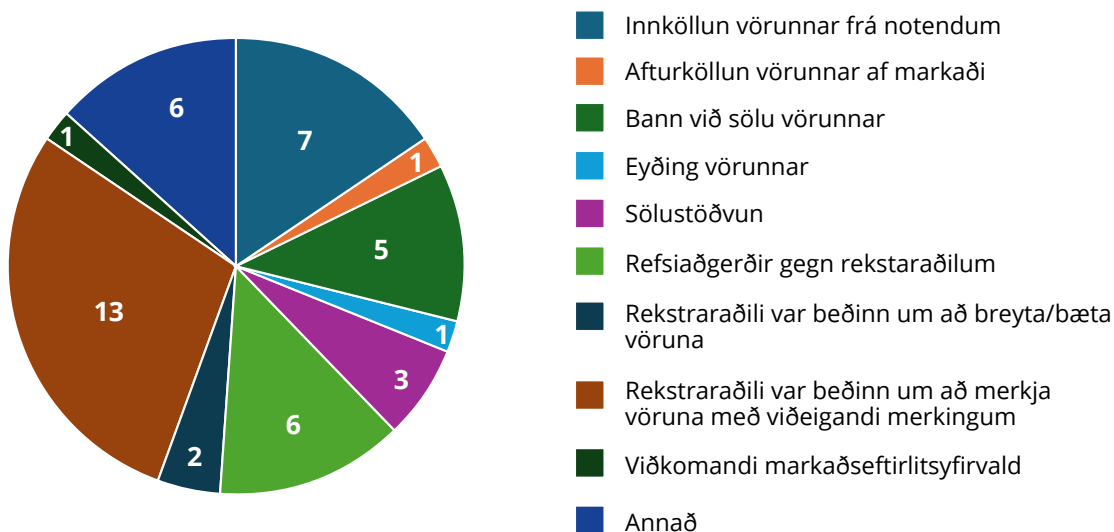

Ráðstafanir til úrbóta

Samkvæmt prófniðurstöðum og þeim áhættumötum sem gerð voru, munu markaðseftirlitsyfirvöld ákveða hvaða leiðréttingarráðstafana taka skuli til fyrir þær vörur sem ekki uppfylltu löggjöf ESB og/eða viðeigandi staðla.

Mynd 6 sýnir ráðstafanir til úrbóta sem gripið var til fyrir vörur sem uppfylltu ekki kröfurnar.

Mynd 6: Ráðstafanir sem gerðar eru vegna sýna sem uppfylla ekki kröfurnar (N=45)⁵

Ennfremur, þegar alvarleg áhætta er auðkennd er markaðseftirlitsyfirvöldum lagalega skylt að senda inn tilkynningu í Öryggisgáttina (samkvæmt 26. grein GPSD⁶). Á grundvelli GPSR og reglugerðar (ESB) 2019/1020⁷ er einnig mælt með því að markaðsyfirvöld sendi inn tilkynningar um ráðstafanir sem gripið hefur verið til gegn vörum sem hafa í för með sér minni en alvarlega áhættu.

Í kjölfar þessarar prófunarherferðar voru gefnar út tilkynningar til Öryggisgáttarinnar fyrir **sjö** vörur.

⁵ Til 01.04.2025 (meðtalinn).

⁶ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2023/988/EB frá 10. maí 2023 um almennt vöruöryggi.

⁷ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2019/1020/EB frá 20. júní 2019 um markaðseftirlit og samræmi vara.

Niðurstöður og tilmæli

Niðurstöður

Starfsemin prófaði vélrænt öryggi ljósakeðja. Plastefnin voru almennt talin vera af betri gæðum en áður. Alls uppfylltu 48% sýnanna ekki a.m.k. eina af kröfunum um rafmagns- og vélapröfun.

Þegar bætt er við athugunum MSA á viðvörnum, merkingum og leiðbeiningum fer fjöldi sýna sem uppfylltu ekki a.m.k. eina af kröfunum upp í 55%. Þetta er mikilvægur hluti af áhættusniði ljósakeðja þar sem hann veitir

notendum mikilvægar upplýsingar um rétta notkun og dregur úr hættu á raflosti.

MSA gáfu út sjö tilkynningar í Öryggisgáttina og fyrirskipuðu rekstraraðilum að merkja vörurnar með viðeigandi viðvörnum og innkalla þær frá notendum. Þeir bönnuðu sölu á sumum vörum og settu refsiaðgerðir á nokkra rekstraraðila.

Tillögur til hagsmunaaðila

Ráðleggingarnar hér á eftir byggjast á útkomu prófanna og samræðum markaðseftirlitsyfirvaldanna sem áttu sér stað meðan á verkefninu stóð.

Fyrir neytendur

- ▶ Treystu aðeins vörum sem hafa sambandsupplýsingar framleiðanda eða innflytjanda innan ESB;
- ▶ Fylgið alltaf leiðbeiningum framleiðanda, þar á meðal um hvar stjórnbóxið á að vera staðsett (innandyra eða utandyra);
- ▶ Ef ljósakeðjan er skemmd skal taka hana varlega úr sambandi og farga henni tafarlaust til að forðast hættu á raflosti;
- ▶ Ef þú kaupir á netinu skaltu frekar velja vörur sem hafa að minnsta kosti eina mynd. Af myndinni/myndunum ættirðu að geta fundið eftirfarandi lykilupplýsingar auðveldlega:
 - CE-merking;
 - öryggisviðvörð;
 - auðkenni.
- ▶ Stýribóxið þarf alltaf að halda frá vatni, nema það sé tekið fram að það sé til notkunar utandyra og að bóxið sé regnhelt;
- ▶ Skoðaðu [Öryggisgáttina](#) til að sjá hvort varan sem þú ert að kaupa hefur verið skilgreind sem hættuleg;
- ▶ Tilkynnið öll öryggisvandamál eða slys sem tengjast vörunni til seljanda/framleiðanda og síðan til neytendaverndaryfirvalda á [Neytendaöryggisgáttinni](#). Athugið að yfirvöld munu ekki grípa beint inn í mál þitt.

Fyrir rekstraraðila

- ▶ Gakktu úr skugga um að varan þín hafi viðvörð um raflost og sé í samræmi við öryggisstaðla;
- ▶ Þekkið birgja ykkar svo hægt sé að rekja vöruna ef gallar koma upp;
- ▶ Gakktu úr skugga um að varan hafi gengist undir öryggisprófanir. Þú ættir ekki að efast um samræmi vörunnar sem þú hyggst eða ert að afhenda;
- ▶ Þegar atvinnurekendur (dreifingaraðilar og netseljendur) taka við vörunum eru þeir skyldugir til að ganga úr skugga um að þær séu í samræmi við öryggisreglur áður en þær eru settar á markað.

Fyrir staðlastofnanir

- ▶ Gakktu úr skugga um að staðallinn innihaldi viðvaranir um að ef varan er skemmd skuli hún ekki notuð;
- ▶ Staðallinn þarf að setja kröfur um stærð, lesanleika, staðsetningu, lit og birtuskil viðvarana á umbúðum og vöru;
- ▶ Ef vara á að vera skorin af neytandanum, þá ætti sá hluti sem hægt er að skera að vera með lágspennu og hannaður með öryggi í huga. Að auki, þar sem við á, verða að fylgja með tækinu leiðir og leiðbeiningar til að viðhalda IP-einkunn;
- ▶ Staðallinn leyfir lágmarkspversniðsflatarmál (CSA) upp á 0,15 mm² í lágspennuleiðslum. Sérstaklega fyrir LED-ljósakeðjur er aflið (og þar með straumurinn) afar lágt, þannig að engin áhætta stafar af lægri CSA. Hugsanlega mætti lækka lágmarks-CSA enn frekar í staðlinum.

II. hluti

Hvað er CASP?

Verkefnið Coordinated Activities on the Safety of Products (CASP) gerir markaðseftirlitsfyrirvöldum frá löndum Evrópusambandsins / Fríverslunarsamtaka Evrópu kleift

að að tryggja öryggi vara á innri markaðnum með nánu samstarfi sín á milli.

Í CASP 2024 eru sjö vörusértækar prófunaraðgerðir og tvær láréttar aðgerðir

Þátttakendur í vörusértæku aðgerðinni prófa sýni af sameiginlega völdum vörum á viðkomandi landsmörkuðum. Vörurnar eru prófaðar á viðurkenndum rannsóknarstofum í ESB/EFTA samkvæmt sameiginlegum prófunarviðmiðum.

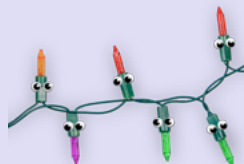
Í CASP 2024 er einnig ein endurprófunaraðgerð. Endurprófunarátakið felur í sér endurtekna umfangsmikla markaðseftirlitsstarfsemi fyrir þessa vöruflokka til að sannreyna samræmisstigið eftir ákveðinn tíma. Byggt á sömu prófunaráætlun og í fyrri prófunarherferð tiltekins vöruflokks.

Vörusértæk aðgerð 1
Snuð

Vörusértæk aðgerð 2
Barnastólar

Vörusértæk aðgerð 3
Ljósaseriur

Vörusértæk aðgerð 4
Litlir rafmagnshitarar

Vörusértæk aðgerð 5
Einnota rafsígarettur

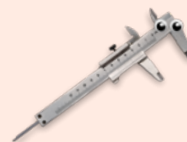

Vörusértæk aðgerð 6
Barnahjól

Vörusértæk aðgerð 7
Leikföng úr slími (endurprófun)

Láréttar aðgerðir veita vettvang fyrir markaðseftirlitsfyrirvöld til að skiptast á þekkingu. Með leiðsögn tæknisérfræðinga á viðkomandi sviðum þróa þátttakendur sameiginlegar aðferðir, verklagsreglur og hagnýt tæki til markaðseftirlits.

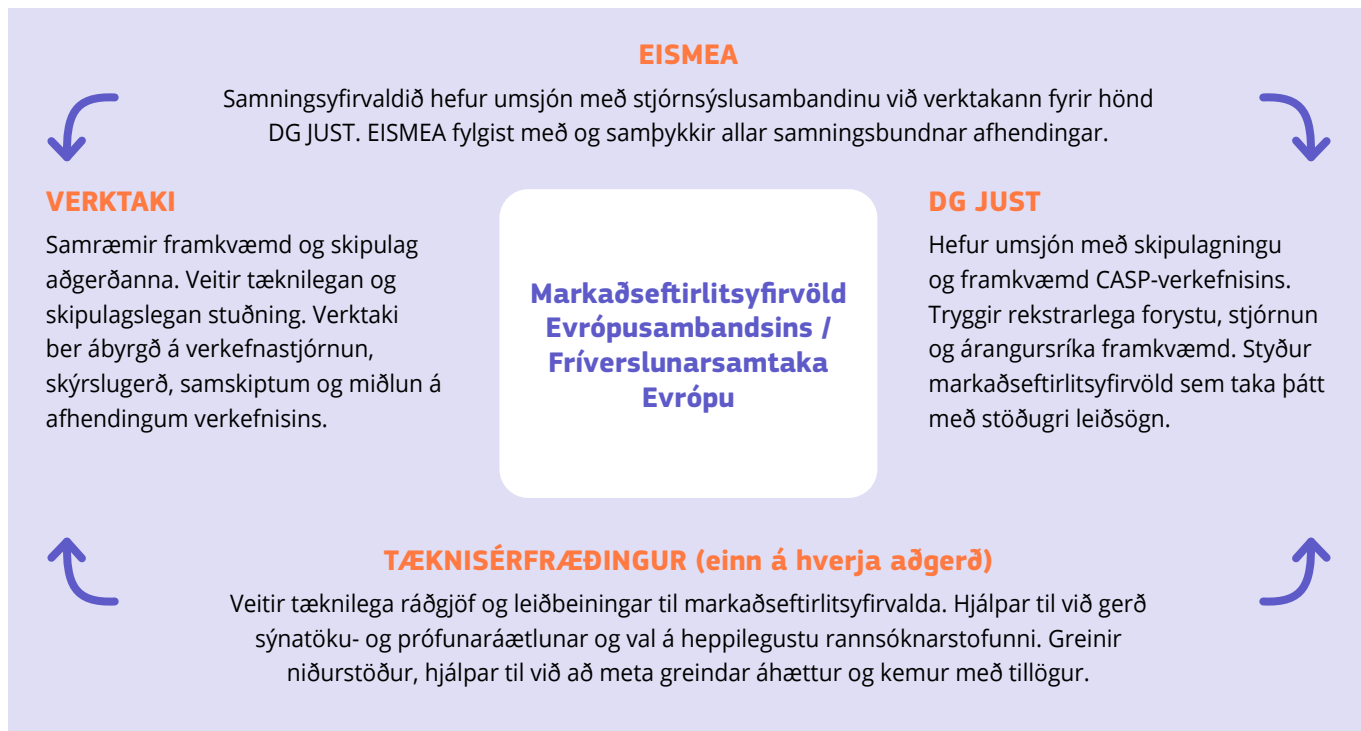

Lárétt aðgerð 1
Stöðlun – notkun staðla með hliðstæðum hætti

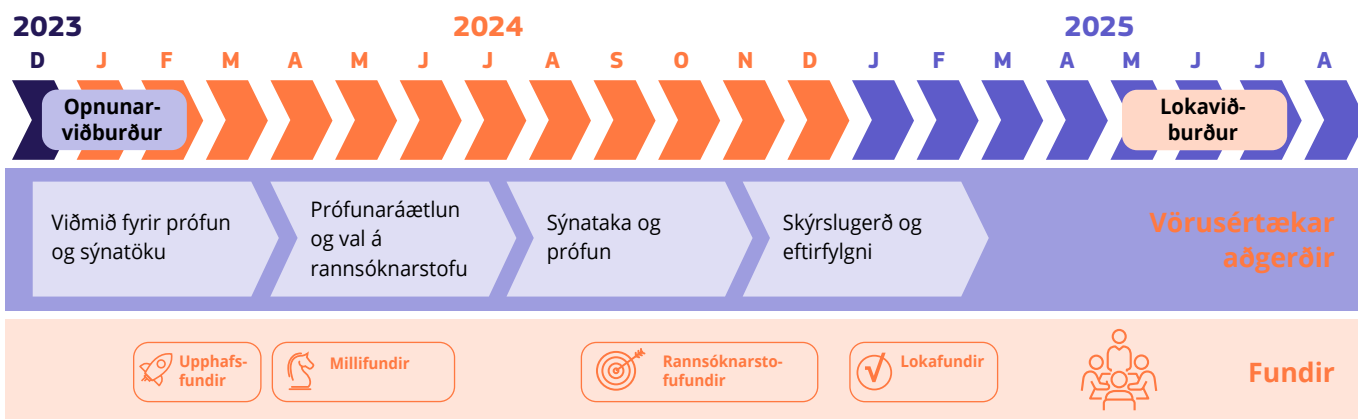

Lárétt aðgerð 2
Byrjendapakki

Hlutverk og skyldur

Vinnuáætlun fyrir vörusértækar aðgerðir

Upphaf	Sýnataka og prófun	Skýrslugerð	Ytri samskipti
<ul style="list-style-type: none"> Gagnarannsóknir Viðtöl til að ákvarða umfang Drög að prófunar- og sýnatökuáætlunum Kortlagning rannsóknarstofa 	<ul style="list-style-type: none"> Tilboðsferli fyrir rannsóknarstofur Val á rannsóknarstofu og verktaka Sýnataka og flutningur Prófunarferli og prófaskýrslur 	<ul style="list-style-type: none"> Áhættumat Samræming ráðstafana teknar upp af MSA Drög að lokaskýrslum Losun eða skil á sýnum til MSA 	<ul style="list-style-type: none"> Þróun samskiptatækja Þróun samskiptaskilaboða Upphaf samskiptaherðerðar Áhrifamat

Samskipti og miðlun

Ferli og verkfæri vörusértækra aðgerða

<p>0 CASP-forvinna</p> <p>DG JUST framkvæmir forgangsæfingu með markaðseftirlitsyfirvöldum til að velja vöruflokka fyrir hvert CASP-verkefni. Þetta valferli nær yfir bæði nýja og áður prófaða vöruflokka innan ramma CASP-verkefnis.</p>	<p>1 Staðfesting prófunar- og sýnatökuáætlana</p> <p>Tæknisérfræðingarnir semja prófunaráætlanir út frá forgangsöröðun markaðseftirlitsyfirvalda og helstu greindum hættum vörunnar. Drögin eru kynnt á upphafsfundunum, síðan fínstillt og staðfest af þátttakendum.</p>	<p>2 Val á rannsóknarstofu</p> <p>Teymi verktaka kortleggur rannsóknarstofur og hefur samband við þær til að safna verðtilboðum og öðrum upplýsingum. Útboðsferli fer af stað eftir upphafsfundinn og tilboð eru borin saman og metin. Á millifundum ákveða markaðseftirlitsyfirvöld sem taka þátt hvaða rannsóknarstofu á að velja.</p>
<p>3 Söfnun og flutningur sýna</p> <p>Markaðseftirlitsyfirvöld safna sýnum frá innlendum mörkuðum, framkvæma frumathuganir og senda þau á valda prófunarstofu.</p>	<p>4 Prófun og afhending prófunarskýrslna</p> <p>Rannsóknarstofa prófar sýnin samkvæmt samþykktu prófunaráætlun. Markaðseftirlitsyfirvöld athuga og staðfesta prófunarskýrslurnar.</p>	<p>5 Áhættumat</p> <p>Markaðseftirlitsyfirvöld framkvæma áhættumat á öllum sýnum sem uppfylla ekki lagaskilyrði.</p>
<p>6 Ráðstafanir markaðseftirlitsyfirvalda</p> <p>Markaðseftirlitsyfirvöld grípa til úrbóta vegna þeirra vara sem ekki uppfylla kröfur og gefa út tilkynningar á Safety Gate.</p>	<p>7 Ytri samskipti</p> <p>Ytri samskipti hefjast þegar allar niðurstöður prófana hafa verið staðfestar. Þau eru útfærð í gegnum fjölmiðla og áhrifavaldastarfsemi, studd með miðlun hagsmunaaðila.</p>	

Ytri samskipti

Samskiptaverkfæri

- ▶ **Lokaskýrslur** fyrir hverja aðgerð og fyrir CASP 2024 verkefnið;
- ▶ **Bæklingar**;
- ▶ **#ProductGo-leikur og tengdar eignir**;
- ▶ **Fjölmiðlapakki og samfélagsmiðlar**.

Leiðir

Samskiptaefni er miðlað með:

- ▶ ec.europa.eu viðvera á netinu ([Safety Gate](#), [CASP](#) vefsíða, [EISMEA fréttu](#) hluti);
- ▶ Samfélagsmiðlareikningar DG JUST og EISMEA;
- ▶ Samskiptaleiðir markaðseftirlitsyfirvalda;
- ▶ Valdir áhrifavaldar;
- ▶ Valdir miðlar.

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUSAMBANDSINS

Dómsmála- og neytendaskrifstofa

Stjórnarsvið neytendamála

Eining B4 Vöruöryggi og hraðviðvörðunarkerfi

Netfang: JUST-B4@ec.europa.eu

Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins ber ekki ábyrgð á neinum afleiðingum sem stafa af endurnotkun þessarar útgáfu.

© Evrópusambandið, 2025.

Stefna framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins um endurnotkun skjala er framkvæmd á grundvelli ákvörðunar framkvæmdastjórnarinnar 2011/833/ESB frá 12. desember 2011 um endurnotkun skjala framkvæmdastjórnarinnar (OJ L 330, 14.12.2011, bls. 39).

Nema annað sé tekið fram er endurnotkun þessa skjals heimil samkvæmt Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) leyfi (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Það þýðir að endurnotkun er leyfð að því gefnu að uppruna sé getið og allar breytingar tilgreindar.

Fyrir notkun eða afritun efnisþátta sem ekki eru í eigu Evrópusambandsins gæti þurft að leita leyfis hjá viðkomandi réttihöfum.

Upplýsingar um Evrópusambandið á öllum opinberum tungumálum ESB er að finna á Evrópuvefnum:

https://europa.eu/european-union/index_enPublications Office
of the European Union

Lúxemborg: Útgáfuskrifstofa Evrópusambandsins, 2025

ISBN 978-92-68-26484-3
doi:10.2838/3066273